

## Designing Intelligent Mind Maps to Develop Creativity in Strategy Management

Ali Asghar Roustaei -

PhD in Business Administration, Marketing Orientation, Jundishapur University, Ahvaz, Iran.

Hadi Seifipour

PhD student in Business Administration, E-Commerce Orientation, Allameh Tabatabaeei University, Tehran, Iran.

Morteza Moradi

PhD student in Public Administration, Development Orientation, University of Sistan and Baluchestan, Zahedan, Iran.

### Abstract

This article deals with the design of intelligent mind maps to develop creativity in strategy management. Given the complexities of business environments and the need for innovation in strategic decision-making processes, this study identifies the role and importance of mind maps in enhancing organizational creativity. In this study, mind maps are introduced as a tool to facilitate creative thinking and strategic decision-making. The results of the study show that the use of intelligent mind maps can help improve strategic thinking skills and increase creativity productivity in organizations. The study also showed that implementing mind maps in strategic processes helps organizations to better understand their competitive situation and design more effective strategies. Therefore, the use of this tool is recommended especially in organizations that seek to improve and develop their strategies.

**Keywords:** Mind maps, creativity, strategic management, decision-making, innovation

**How to Cite:** Roustaei, A. A. , Seifipour, H. & Moradi, M. (2024). Designing Intelligent Mind Maps to Develop Creativity in Strategy Management. Journal of Intelligent Strategic Management, 3(4), 67-84. doi: bumara.3.2.15564.35879843319



Intelligent Strategic Management (JISM) in Development and Evolution is licensed under a Creative Commons Attribution-Non Commercial 4.0 International License.

© Authors

- Corresponding Author: Ali Asghar Roustaei 2024@gmail.com

## طراحی نقشه‌های ذهنی هوشمند برای توسعه خلاقیت در مدیریت استراتژی

علی اصغر روستایی\*  
دکتری مدیریت بازرگانی، گرایش بازاریابی، دانشگاه جندی شاپور، اهواز، ایران.

هادی سیفی پور  
دانشجوی دکتری مدیریت بازرگانی، گرایش تجارت الکترونیکی، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران، ایران.

مرتضی مرادی  
دانشجوی دکتری مدیریت دولتی، گرایش تحول، دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران.

### چکیده

این مقاله به طراحی نقشه‌های ذهنی هوشمند برای توسعه خلاقیت در مدیریت استراتژی پرداخته است. با توجه به پیچیدگی‌های محیط‌های تجاری و نیاز به نوآوری در فرآیندهای تصمیم‌گیری استراتژیک، این تحقیق به شناسایی نقش و اهمیت نقشه‌های ذهنی در تقویت خلاقیت سازمان‌ها می‌پردازد. در این پژوهش، نقشه‌های ذهنی به عنوان ابزاری برای تسهیل تفکر خلاق و تصمیم‌گیری استراتژیک معرفی شده‌اند. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که استفاده از نقشه‌های ذهنی هوشمند می‌تواند به ارتقاء مهارت‌های تفکر استراتژیک و افزایش بهره‌وری خلاقیت در سازمان‌ها کمک کند. همچنین، تحقیق نشان داد که پیاده‌سازی نقشه‌های ذهنی در فرایندهای استراتژیک به سازمان‌ها کمک می‌کند تا به درک بهتری از وضعیت رقابتی خود برسند و استراتژی‌های مؤثرتری را طراحی کنند. بنابراین، استفاده از این ابزار به‌ویژه در سازمان‌هایی که به دنبال بهبود و توسعه استراتژی‌های خود هستند، توصیه می‌شود.

کلیدواژه‌ها: نقشه‌های ذهنی، خلاقیت، مدیریت استراتژیک، تصمیم‌گیری، نوآوری

استناد به این مقاله: روستایی، علی اصغر و سیفی پور، هادی و مرادی، مرتضی. (۱۴۰۳). طراحی نقشه‌های

ذهنی هوشمند برای توسعه خلاقیت در مدیریت استراتژی. مدیریت استراتژیک هوشمند، ۳(۴)، ۶۷-۸۴.



مدیریت استراتژیک هوشمند (JISM) در توسعه و تکامل تحت مجوز بین‌المللی کپی‌رایت کامنز با شرایط انتساب-غیرتجاری ۴٫۰ منتشر می‌شود.

©نویسندگان

## مقدمه

در دنیای پیچیده و پویا امروز، سازمان‌ها برای بقا و رقابت در بازار نیاز به ابزارهای نوآورانه و روش‌های استراتژیک دارند که بتوانند فرآیندهای تصمیم‌گیری را تقویت کنند و اطمینان حاصل کنند که از فرصت‌های موجود استفاده بهینه می‌شود. یکی از مهم‌ترین بخش‌های این فرایند، پرورش خلاقیت است که به سازمان‌ها این امکان را می‌دهد تا راه‌حل‌های جدید و کارآمد را برای چالش‌های مدیریتی پیدا کنند. در این راستا، طراحی نقشه‌های ذهنی هوشمند به‌عنوان یک ابزار نوین برای تسهیل تفکر خلاق و تسریع در فرآیندهای استراتژیک مورد توجه قرار گرفته است.

نقشه‌های ذهنی، از جمله ابزارهایی هستند که می‌توانند به افراد کمک کنند تا اطلاعات را به‌صورت ساختاریافته و منظم مشاهده کنند، ارتباطات و الگوهای پیچیده را درک کنند و ایده‌ها و افکار جدیدی را ایجاد کنند. این نقشه‌ها، که در ابتدا توسط تونی بوزان به‌عنوان یک تکنیک برای تقویت تفکر و حافظه معرفی شدند، در حال حاضر در بسیاری از حوزه‌ها از جمله آموزش، مشاوره، و مدیریت استراتژیک به‌طور گسترده‌ای استفاده می‌شوند. با این حال، به‌طور معمول نقشه‌های ذهنی به‌طور دستی طراحی می‌شوند که ممکن است در برخی از شرایط باعث کاهش کارایی آن‌ها شود.

در دهه‌های اخیر، با پیشرفت تکنولوژی و ظهور سیستم‌های هوش مصنوعی، قابلیت‌های نقشه‌های ذهنی ارتقا یافته و توانسته‌اند به یک ابزار هوشمند برای تسهیل تفکر استراتژیک و توسعه خلاقیت در سازمان‌ها تبدیل شوند. این نقشه‌ها که با استفاده از تکنیک‌های هوش مصنوعی و یادگیری ماشینی طراحی می‌شوند، می‌توانند به‌طور خودکار روابط بین مفاهیم مختلف را شبیه‌سازی کرده و به افراد و تیم‌ها کمک کنند تا تصمیمات بهتری بگیرند. همچنین، این سیستم‌ها قادرند به‌طور پیوسته به داده‌های جدید پاسخ دهند و الگوریتم‌های پیچیده‌ای را برای تجزیه و تحلیل اطلاعات ارائه دهند.

در نتیجه، استفاده از نقشه‌های ذهنی هوشمند به‌عنوان یک ابزار استراتژیک می‌تواند به‌ویژه برای مدیران استراتژیک و افرادی که در موقعیت‌های تصمیم‌گیری کلیدی قرار دارند، مزایای فراوانی را فراهم آورد. این تحقیق به‌دنبال بررسی نحوه طراحی و استفاده از

نقشه‌های ذهنی هوشمند به عنوان یک ابزار مؤثر برای توسعه خلاقیت در فرآیندهای مدیریت استراتژیک است n

### بیان مسئله

در دنیای پیچیده و پرشتاب امروز، سازمان‌ها با چالش‌های متعددی روبه‌رو هستند که می‌تواند شامل بحران‌های اقتصادی، رقابت‌های فزاینده، تغییرات سریع در فناوری، تغییرات اجتماعی و فرهنگی، و نیز تغییرات محیط زیستی باشد. در این محیط‌های متغیر، تصمیم‌گیری‌های استراتژیک از اهمیت بالایی برخوردارند، زیرا سازمان‌ها باید در عین تطبیق با تغییرات، فرصت‌های جدیدی را برای رشد و نوآوری شناسایی کنند. یکی از ابزارهایی که به سازمان‌ها کمک می‌کند تا با این چالش‌ها مواجه شوند، تفکر خلاقانه است که می‌تواند باعث توسعه ایده‌ها و استراتژی‌های نوآورانه شود. مدیریت استراتژیک، به‌ویژه در شرایط عدم قطعیت بالا، به عنوان یک فرآیند پیچیده نیازمند توانمندی‌هایی همچون خلاقیت و تطبیق سریع با تغییرات است. (Mintzberg, Ahlstrand, & Lampel, 2005)

با این حال، یکی از چالش‌های اصلی در بسیاری از سازمان‌ها، فقدان روش‌ها و ابزارهایی است که بتوانند این خلاقیت را به‌طور مؤثر در فرآیندهای استراتژیک جای دهند. در این راستا، نقشه‌های ذهنی به عنوان یک ابزار قدرتمند برای تسهیل تفکر و تسریع در فرآیندهای خلاقانه در مدیریت استراتژیک شناخته شده‌اند. نقشه‌های ذهنی، که به عنوان ابزارهایی برای ترسیم و سازمان‌دهی ایده‌ها و مفاهیم به کار می‌روند، به افراد کمک می‌کنند تا از طریق ترسیم روابط و پیوندها، فرآیندهای پیچیده تفکر را ساده‌تر و سریع‌تر انجام دهند (Buzan, 2006). این نقشه‌ها، به‌ویژه در فرآیندهای استراتژیک، توانایی تحلیل و ارزیابی شرایط پیچیده را به‌طور ساختاریافته فراهم می‌آورند.

با این وجود، یکی از چالش‌های اصلی در استفاده از نقشه‌های ذهنی، فرآیند دستی و محدود آن‌ها است که می‌تواند منجر به مشکلاتی همچون فقدان دقت، عدم توانایی در پردازش حجم زیاد داده‌ها و کاهش توان تفکر خلاقانه شود. به‌ویژه در دنیای امروز که داده‌ها به‌طور فزاینده‌ای در حال رشد هستند، پردازش و تجزیه و تحلیل اطلاعات به روش‌های دستی و سنتی نمی‌تواند پاسخگوی نیازهای سازمان‌ها باشد. به دنبال این مشکلات، استفاده از

فناوری‌های نوین به‌ویژه هوش مصنوعی به‌عنوان یک ابزار مکمل به‌شدت مورد توجه قرار گرفته است.

هوش مصنوعی، به‌ویژه سیستم‌های یادگیری ماشینی و الگوریتم‌های پیشرفته، به مدیران استراتژیک این امکان را می‌دهند که حجم زیادی از داده‌ها را به‌طور سریع و مؤثر تجزیه و تحلیل کرده و پیش‌بینی‌های دقیقی را برای سناریوهای آینده ارائه دهند (Brynjolfsson & McAfee, 2014). نقشه‌های ذهنی سنتی و تکنولوژی‌های نوین هستند، این قابلیت را دارند که به‌طور خودکار روابط پیچیده را شبیه‌سازی کرده و به فرآیندهای استراتژیک کمک کنند. این نقشه‌ها می‌توانند از داده‌های مختلفی مانند داده‌های تاریخی، اطلاعات بازار، و پیش‌بینی‌های مختلف برای شبیه‌سازی سناریوهای مختلف استفاده کرده و به مدیران کمک کنند تا تصمیمات استراتژیک بهتری اتخاذ کنند.

با این حال، این تکنولوژی جدید، علاوه بر مزایای فراوان، با چالش‌های خاصی نیز روبه‌رو است. اولین چالش، پیچیدگی در طراحی نقشه‌های ذهنی هوشمند است که نیازمند ترکیبی از تخصص‌های مختلف از جمله علم داده، هوش مصنوعی، و دانش مدیریت استراتژیک می‌باشد. علاوه بر این، بسیاری از سازمان‌ها هنوز از زیرساخت‌های لازم برای پیاده‌سازی این تکنولوژی برخوردار نیستند، که می‌تواند مانع از بهره‌برداری کامل از این ابزارها شود (Davenport & Westerman, 2018). چالش دیگر، مقاومت سازمان‌ها به تغییر و پذیرش فناوری‌های نوین است که معمولاً به دلیل ترس از دست دادن کنترل یا عدم اعتماد به تکنولوژی‌های جدید ایجاد می‌شود.

با توجه به اهمیت این موضوعات، تحقیق حاضر به‌دنبال بررسی این است که چگونه نقشه‌های ذهنی هوشمند می‌توانند به‌عنوان یک ابزار برای توسعه خلاقیت در مدیریت استراتژیک به کار گرفته شوند و چگونه می‌توانند به‌طور مؤثر فرآیندهای استراتژیک را تسهیل کنند. این تحقیق به‌ویژه به تحلیل مزایا، چالش‌ها و فرصت‌های استفاده از این ابزارها در زمینه‌های مختلف مدیریت استراتژیک پرداخته و نحوه پیاده‌سازی آن‌ها در سازمان‌ها را بررسی خواهد کرد. به‌طور کلی، این تحقیق به‌دنبال پاسخ به این سوالات است: چگونه

می‌توان نقشه‌های ذهنی هوشمند را در فرآیندهای مدیریت استراتژیک به کار گرفت؟ این نقشه‌ها چه تأثیری بر توسعه خلاقیت و تسهیل فرآیندهای استراتژیک دارند؟ و چه چالش‌ها و موانعی بر سر راه پیاده‌سازی این تکنولوژی در سازمان‌ها وجود دارد؟

توسعه و پیاده‌سازی نقشه‌های ذهنی هوشمند در سازمان‌ها نه تنها می‌تواند به بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری کمک کند، بلکه می‌تواند به‌طور مؤثر خلاقیت را در مدیران استراتژیک پرورش دهد و به‌طور کلی، توانایی سازمان‌ها را در مواجهه با تغییرات و رقابت‌های بازار افزایش دهد. این تحقیق می‌تواند به‌عنوان مبنای علمی برای توسعه روش‌های نوین در مدیریت استراتژیک و همچنین تسهیل در فرآیندهای تفکر خلاق در سازمان‌ها عمل کند.

### روش تحقیق

روش تحقیق در این مطالعه به بررسی استفاده از نقشه‌های ذهنی هوشمند در توسعه خلاقیت در مدیریت استراتژیک می‌پردازد. هدف اصلی این تحقیق بررسی چگونگی به‌کارگیری نقشه‌های ذهنی هوشمند و تحلیل تأثیر آن‌ها در ارتقاء فرآیندهای خلاقانه در تصمیم‌گیری استراتژیک است. برای تحقق این هدف، ترکیب روش‌های تحقیق کیفی و کمی به‌منظور بررسی دقیق داده‌ها و مدل‌سازی اثرات نقشه‌های ذهنی در توسعه خلاقیت و فرآیندهای استراتژیک استفاده خواهد شد. این تحقیق به‌ویژه به شبیه‌سازی داده‌های پیچیده و پیوندهای هوشمند میان مختلف اجزای سازمان می‌پردازد تا ارتباطات و روندهای استراتژیک سازمان‌ها را بهتر درک و تحلیل کند.

در این تحقیق از تکنیک‌های نوین و الگوریتم‌های پیشرفته در طراحی و بهینه‌سازی نقشه‌های ذهنی استفاده می‌شود. این الگوریتم‌ها قادر خواهند بود تا اطلاعات پیچیده را پردازش کرده و با استفاده از یادگیری ماشینی و هوش مصنوعی، نقشه‌های ذهنی هوشمند را به‌طور خودکار و بهینه طراحی کنند. به این ترتیب، از پیچیدگی‌های فکری و انسانی در طراحی نقشه‌ها کاسته شده و فرآیندهای خلاقانه و تحلیلی در مدیریت استراتژیک به‌طور خودکار تسهیل می‌شود. هدف این است که از این تکنیک‌ها برای ایجاد شبیه‌سازی‌هایی برای سناریوهای مختلف آینده در محیط‌های رقابتی و پیچیده استفاده شود.

این تحقیق به طور خاص بر روی سه محور اصلی تمرکز دارد: نخست، تأثیر نقشه‌های ذهنی هوشمند در تسهیل تفکر استراتژیک و ارتقاء خلاقیت مدیران؛ دوم، تحلیل چگونگی به کارگیری نقشه‌های ذهنی هوشمند برای پیش‌بینی و شبیه‌سازی سناریوهای مختلف در فرآیندهای استراتژیک؛ و سوم، بررسی چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی سازمان‌ها در استفاده از این فناوری‌ها. برای تحقق این اهداف، داده‌ها از منابع مختلف از جمله مصاحبه‌های نیمه‌ساختاریافته با خبرگان مدیریت استراتژیک، مشاوران هوش مصنوعی و افراد متخصص در زمینه نقشه‌های ذهنی جمع‌آوری خواهد شد.

در این تحقیق، همچنین از روش‌های تحلیل کیفی و کمی به طور هم‌زمان استفاده می‌شود. در تحلیل کیفی، داده‌های حاصل از مصاحبه‌ها کدگذاری شده و سپس به دسته‌های بزرگ‌تر و مضامین اصلی تخصیص داده می‌شود. این فرآیند کمک می‌کند تا الگوهای موجود در استفاده از نقشه‌های ذهنی هوشمند شناسایی شده و تأثیرات آن‌ها بر فرآیندهای تصمیم‌گیری و خلاقیت استراتژیک ارزیابی شود. علاوه بر این، در تحلیل کمی، از روش‌های مدل‌سازی و تحلیل داده‌های پیچیده برای شبیه‌سازی سناریوها و پیش‌بینی روندهای آینده در عرصه مدیریت استراتژیک استفاده می‌شود.

مراحل این تحقیق شامل پنج مرحله اصلی خواهد بود: نخست، تعیین اهداف تحقیق و سوالات اصلی پیرامون نحوه استفاده از نقشه‌های ذهنی هوشمند در استراتژی‌های مدیریتی. دوم، جمع‌آوری داده‌ها از طریق مصاحبه‌ها و مطالعات موردی مرتبط با این فناوری‌ها. سوم، تحلیل و طبقه‌بندی داده‌ها برای شبیه‌سازی دقیق سناریوهای آینده و پیوند آن‌ها با استراتژی‌های سازمانی. چهارم، تجزیه و تحلیل مفهومی نتایج به دست آمده و تفسیر الگوهای شناسایی شده در این فرآیند. و در نهایت، پنجم، نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادات برای به کارگیری این ابزار در استراتژی‌های عملیاتی سازمان‌ها.

در این تحقیق، از روش نمونه‌گیری هدفمند برای انتخاب مصاحبه‌شوندگان استفاده می‌شود. این روش به‌ویژه در تحقیقاتی که نیاز به جمع‌آوری داده‌های دقیق و معتبر از افراد متخصص در حوزه خاصی دارند، مؤثر است. این افراد معمولاً شامل مدیران استراتژیک، مشاوران هوش مصنوعی و متخصصان در زمینه نقشه‌های ذهنی هستند. با استفاده از این

روش، این تحقیق توانسته است به منابع اطلاعاتی معتبر و مفیدی برای تحلیل و بررسی نقشه‌های ذهنی هوشمند دست یابد.

برای تفسیر داده‌ها و تحلیل دقیق اطلاعات جمع‌آوری شده، از روش‌های تحلیل کیفی استفاده خواهد شد. ابتدا داده‌های اولیه کدگذاری می‌شوند و سپس این کدها به دسته‌های بزرگتر و مضامین اصلی تخصیص داده می‌شوند. تحلیل این داده‌ها به صورت سیستماتیک انجام خواهد شد تا تأثیر استفاده از نقشه‌های ذهنی هوشمند در فرآیندهای استراتژیک شناسایی شود. از این طریق، همچنین می‌توان فرصت‌ها و چالش‌های استفاده از این فناوری‌ها در محیط‌های مدیریتی مختلف را بهتر درک کرد.

در نهایت، نتایج تحقیق به طور جامع جمع‌بندی شده و به طور مؤثر به مدیران و مشاوران استراتژیک توصیه‌هایی برای به کارگیری نقشه‌های ذهنی هوشمند برای توسعه خلاقیت و بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری ارائه خواهد شد. این تحقیق می‌تواند به سازمان‌ها کمک کند تا از ظرفیت‌های نوین در دنیای پیچیده امروزی برای ایجاد استراتژی‌های مؤثرتر و بهره‌برداری از فرصت‌های نوآورانه استفاده کنند.



جدول ۱. جدول کدهای فرعی و مضامین اصلی

مضمون اصلی	کد فرعی
خلاقیت در فرآیند استراتژیک	1. خلاقیت در مدیریت استراتژیک
خلاقیت در فرآیند استراتژیک	2. نوآوری در مدل‌های استراتژیک
خلاقیت در فرآیند استراتژیک	3. تفکر استراتژیک
تکنیک‌های خلاقیت در مدیریت استراتژیک	4. استفاده از نقشه‌های ذهنی برای ایده‌پردازی
تکنیک‌های خلاقیت در مدیریت استراتژیک	5. بهبود تصمیم‌گیری از طریق نقشه‌های ذهنی
تکنیک‌های خلاقیت در مدیریت استراتژیک	6. ساختار ذهنی برای تفکر نوآورانه
فناوری و ابزارهای نوین	7. الگوریتم‌های هوشمند در نقشه‌های ذهنی
فناوری و ابزارهای نوین	8. یادگیری ماشینی در نقشه‌های ذهنی
فناوری و ابزارهای نوین	9. پردازش داده‌ها در نقشه‌های ذهنی
فناوری و ابزارهای نوین	10. کاربرد هوش مصنوعی در نقشه‌های ذهنی
کاربرد نقشه‌های ذهنی در استراتژی	11. پیش‌بینی روندهای استراتژیک
کاربرد نقشه‌های ذهنی در استراتژی	12. تحلیل داده‌های استراتژیک
کاربرد نقشه‌های ذهنی در استراتژی	13. شبیه‌سازی سناریوهای استراتژیک
کاربرد نقشه‌های ذهنی در استراتژی	14. سناریوهای احتمالی در استراتژی
ارزیابی و تصمیم‌گیری استراتژیک	15. ارزیابی و پیش‌بینی ریسک در استراتژی
ارزیابی و تصمیم‌گیری استراتژیک	16. شبیه‌سازی برای تصمیم‌گیری استراتژیک
ارزیابی و تصمیم‌گیری استراتژیک	17. بهبود فرآیندهای مدیریتی
ارزیابی و تصمیم‌گیری استراتژیک	18. تأثیر فناوری بر تصمیم‌گیری استراتژیک
ارزیابی و تصمیم‌گیری استراتژیک	19. ابزارهای پیشرفته برای شبیه‌سازی
همکاری و تیم‌سازی در استراتژی	20. مشارکت تیمی در استفاده از نقشه‌های ذهنی
همکاری و تیم‌سازی در استراتژی	21. توانمندسازی تیم‌ها از طریق نقشه‌های ذهنی
همکاری و تیم‌سازی در استراتژی	22. نوآوری گروهی در فرآیند استراتژیک
همکاری و تیم‌سازی در استراتژی	23. بهبود مشارکت‌های گروهی از طریق هوش مصنوعی
توسعه و رهبری در استراتژی	24. توسعه رهبری از طریق نقشه‌های ذهنی
توسعه و رهبری در استراتژی	25. رهبری استراتژیک و تفکر خلاقانه
توسعه و رهبری در استراتژی	26. مهارت‌های رهبری برای استفاده از فناوری

مضمون اصلی	کد فرعی
توسعه و رهبری در استراتژی	27. تفکر استراتژیک و برنامه‌ریزی بلندمدت
فرآیندهای تصمیم‌گیری در استراتژی	28. فرایند تصمیم‌گیری استراتژیک
فرآیندهای تصمیم‌گیری در استراتژی	29. مدل‌سازی تصمیم‌گیری استراتژیک
فرآیندهای تصمیم‌گیری در استراتژی	30. تأثیر محیط در تصمیم‌گیری استراتژیک
یادگیری و تغییر در استراتژی	31. یادگیری سازمانی و نقشه‌های ذهنی
یادگیری و تغییر در استراتژی	32. بهبود فرآیندهای یادگیری سازمانی
یادگیری و تغییر در استراتژی	33. فرآیندهای یادگیری در تفکر استراتژیک
یادگیری و تغییر در استراتژی	34. افزایش خلاقیت از طریق یادگیری هوشمند
تقویت توانمندی‌های ذهنی در استراتژی	35. تقویت توانمندی‌های ذهنی برای تصمیم‌گیری استراتژیک
تقویت توانمندی‌های ذهنی در استراتژی	36. مدیریت ریسک از طریق تفکر خلاقانه
تقویت توانمندی‌های ذهنی در استراتژی	37. تفکر سیستمی در شبیه‌سازی استراتژیک
تقویت توانمندی‌های ذهنی در استراتژی	38. ساختار ذهنی برای تصمیم‌گیری بهینه
فرآیندهای تصمیم‌گیری در استراتژی	39. الگوریتم‌های شبیه‌سازی تصمیم‌گیری
فرآیندهای تصمیم‌گیری در استراتژی	40. ارزیابی و تجزیه و تحلیل تصمیمات استراتژیک

## تحلیل و تفسیر کدهای استخراج شده

### تحلیل مضامین اصلی

- ۱. خلاقیت در فرآیند استراتژیک:** یکی از مهم‌ترین مباحث در استراتژی‌های مدیریتی، خلاقیت است. در این مضمون، بسیاری از کدها به نیاز مدیران استراتژیک به شبیه‌سازی ایده‌ها، استفاده از نقشه‌های ذهنی برای تحلیل وضعیت‌ها و کشف فرصت‌های جدید در فرآیندهای پیچیده اشاره دارند. این کدها نشان‌دهنده اهمیت و نقش خلاقیت در تصمیم‌گیری استراتژیک است.
- ۲. تکنیک‌های خلاقیت در مدیریت استراتژیک:** در این بخش، به‌ویژه کاربرد ابزارهایی مانند نقشه‌های ذهنی برای تسهیل و تسریع فرآیندهای خلاقانه و استراتژیک تأکید شده است. این ابزار می‌توانند به سازمان‌ها کمک کنند

تا از ظرفیت‌های ذهنی و فکری خود در شبیه‌سازی و پیش‌بینی سناریوهای مختلف استفاده کنند.

۳. **فناوری و ابزارهای نوین:** فناوری به‌ویژه هوش مصنوعی و الگوریتم‌های هوشمند، نقشه‌های ذهنی را به ابزاری پیشرفته‌تر برای تحلیل داده‌های پیچیده و کمک به خلاقیت تبدیل کرده‌اند. این کدها تأکید دارند که استفاده از این فناوری‌ها می‌تواند فرآیند تصمیم‌گیری را دقیق‌تر و موثرتر سازد.

۴. **کاربرد نقشه‌های ذهنی در استراتژی:** بسیاری از کدها به‌شکلی مشخص به کاربرد نقشه‌های ذهنی در پیش‌بینی و شبیه‌سازی سناریوهای استراتژیک اشاره دارند. این تکنیک‌ها به مدیران استراتژیک کمک می‌کنند تا تصمیمات خود را بر اساس داده‌ها و اطلاعات واقعی و شبیه‌سازی شده اتخاذ کنند.

۵. **ارزیابی و تصمیم‌گیری استراتژیک:** ارزیابی مستمر و تصمیم‌گیری مبتنی بر نقشه‌های ذهنی می‌تواند به‌عنوان ابزاری برای شبیه‌سازی سناریوها و ارزیابی ریسک‌ها در نظر گرفته شود. همچنین، می‌تواند به بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری و کاهش اشتباهات ناشی از عدم اطلاعات یا عدم دقت در پیش‌بینی‌ها کمک کند.

۶. **یادگیری و تغییر در استراتژی:** در این دسته، بسیاری از کدها به نقش یادگیری و تغییر مستمر در بهبود تصمیمات استراتژیک اشاره دارند. نقشه‌های ذهنی و استفاده از آن‌ها به‌عنوان ابزارهای یادگیری و شبیه‌سازی می‌توانند کمک کنند تا مدیران و تصمیم‌گیرندگان در سازمان‌ها از تجربه‌ها و داده‌های گذشته به بهترین شکل استفاده کنند.

### نتیجه‌گیری تحقیق

نتیجه‌گیری از یک تحقیق علمی، به‌ویژه در زمینه‌هایی پیچیده چون مدیریت استراتژیک، خلاقیت، و هوش مصنوعی، باید به‌طور جامع، منطقی و منظم ساختاربندی شود تا پیوستگی میان یافته‌ها، تأثیرات، و توصیه‌ها برقرار باشد. در این تحقیق، تلاش شد تا نقشه‌های ذهنی

هوشمند به عنوان ابزاری مؤثر برای توسعه خلاقیت و بهبود فرآیندهای تصمیم‌گیری استراتژیک معرفی شود. تحلیل‌ها و بررسی‌های به عمل آمده در این تحقیق، اهمیت این ابزارهای نوین و همچنین کاربردهای آن‌ها را در مدیریت استراتژیک به‌طور واضح نمایان کرده‌اند.

### -تأثیر نقشه‌های ذهنی هوشمند در توسعه خلاقیت استراتژیک

یکی از یافته‌های اصلی این تحقیق، تأثیر شگرف نقشه‌های ذهنی هوشمند در فرآیندهای خلاقانه مدیریت استراتژیک است. در گذشته، فرآیندهای استراتژیک عمدتاً از روش‌های خطی و تحلیل‌های پیچیده داده‌های تاریخی استفاده می‌کردند. اما با ظهور ابزارهایی همچون نقشه‌های ذهنی هوشمند، امکان به کارگیری تفکر غیرخطی و بهره‌گیری از داده‌های پیچیده و غیرقابل پیش‌بینی فراهم شده است. این امر به‌ویژه در دنیای پیچیده و پویای امروز، که آینده سازمان‌ها تحت تأثیر عوامل مختلف داخلی و خارجی قرار دارد، اهمیت بسیاری پیدا کرده است.

نقشه‌های ذهنی هوشمند، با استفاده از الگوریتم‌های پیچیده و هوش مصنوعی، به مدیران این امکان را می‌دهند که به‌طور هم‌زمان جنبه‌های مختلف یک مسئله استراتژیک را بررسی کرده و از چندین منظر به آن نگاه کنند. این رویکرد موجب افزایش خلاقیت در فرآیندهای تصمیم‌گیری و بهبود کیفیت تحلیل‌های استراتژیک می‌شود. در واقع، نقشه‌های ذهنی هوشمند به عنوان ابزارهایی که می‌توانند نقشه‌های ذهنی پیچیده‌تری از واقعیت‌های سازمانی و محیطی به دست آورند، به مدیران این اجازه را می‌دهند که با تحلیل‌های پیشرفته‌تر و دیدگاهی وسیع‌تر به تدوین استراتژی‌ها بپردازند.

### -نقش هوش مصنوعی و الگوریتم‌های هوشمند در تسهیل فرآیندهای استراتژیک

در دنیای امروز، هوش مصنوعی و الگوریتم‌های هوشمند به‌طور فزاینده‌ای در فرآیندهای تصمیم‌گیری و استراتژیک مورد استفاده قرار می‌گیرند. استفاده از الگوریتم‌های هوش مصنوعی به‌ویژه در زمینه‌هایی که با عدم قطعیت‌ها و پیچیدگی‌های زیاد روبه‌رو هستند، می‌تواند به کاهش زمان تصمیم‌گیری، بهبود دقت پیش‌بینی‌ها و شبیه‌سازی‌های سناریوهای

مختلف کمک کند. این تحقیق نشان داد که ترکیب هوش مصنوعی با نقشه‌های ذهنی، قابلیت‌های استراتژیک جدیدی را به وجود می‌آورد که پیش از این به طور معمول قابل دستیابی نبوده‌اند.

الگوریتم‌های هوش مصنوعی و یادگیری ماشین به نقشه‌های ذهنی این توانایی را می‌دهند که از داده‌های غیرساختاریافته و پیچیده برای استخراج الگوهای جدید استفاده کنند. به این ترتیب، مدیران می‌توانند از شبیه‌سازی‌های دقیق‌تر و پیش‌بینی‌های بهتری در زمینه‌های مختلف استراتژیک استفاده کنند. این ویژگی به ویژه در زمینه‌هایی همچون شبیه‌سازی سناریوهای آینده، ارزیابی ریسک‌ها و پیش‌بینی رفتار بازار کاربرد دارد و به سازمان‌ها کمک می‌کند تا از تصمیمات نادرست یا ناکارآمد جلوگیری کنند.

### - شبیه‌سازی سناریوهای آینده و پیش‌بینی‌ها

یکی از برجسته‌ترین بخش‌های تحقیق حاضر، شبیه‌سازی سناریوهای آینده با استفاده از نقشه‌های ذهنی هوشمند بود. در دنیای مدیریت استراتژیک، شبیه‌سازی سناریوها به عنوان ابزاری برای پیش‌بینی تغییرات آینده و آماده‌سازی سازمان‌ها برای مواجهه با آن‌ها اهمیت زیادی دارد. با کمک نقشه‌های ذهنی هوشمند، امکان شبیه‌سازی چندین سناریو به طور هم‌زمان فراهم می‌شود و مدیران می‌توانند به صورت جامع‌تری به ارزیابی گزینه‌های مختلف بپردازند.

نقشه‌های ذهنی هوشمند با تحلیل داده‌های پیچیده و محیطی، قادر هستند تا نتایج مختلف سناریوها را پیش‌بینی کرده و بر اساس آن‌ها استراتژی‌های بهینه‌ای طراحی کنند. این نوع شبیه‌سازی‌ها به سازمان‌ها کمک می‌کند تا برای هر سناریو و چالش پیش رو، اقدامات مناسب را اتخاذ کرده و ریسک‌های بالقوه را کاهش دهند. در نتیجه، استفاده از این ابزارها می‌تواند به طور قابل توجهی کارایی و اثربخشی تصمیمات استراتژیک را افزایش دهد.

### - کاربرد در تصمیم‌گیری استراتژیک

استفاده از نقشه‌های ذهنی هوشمند در تصمیم‌گیری استراتژیک، به ویژه در زمینه‌هایی که با عدم قطعیت و پیچیدگی روبه‌رو هستند، می‌تواند مزایای قابل توجهی را برای سازمان‌ها

به همراه داشته باشد. این تحقیق نشان داد که در شرایط عدم قطعیت، نقشه‌های ذهنی هوشمند می‌توانند به مدیران کمک کنند تا به‌طور مؤثرتری تحلیل کنند که چه عواملی بر آینده سازمان تأثیر خواهند گذاشت و چگونه می‌توانند استراتژی‌های خود را برای مقابله با تغییرات آینده تعدیل کنند.

نقشه‌های ذهنی به‌عنوان ابزاری برای تجزیه و تحلیل اطلاعات، به‌ویژه در فرایندهای تصمیم‌گیری استراتژیک، می‌توانند به مدیران کمک کنند تا از زاویه‌های مختلف به مسائل نگاه کرده و تصویری جامع از موقعیت استراتژیک خود به‌دست آورند. این توانایی می‌تواند به‌ویژه در ارزیابی ریسک‌ها، شبیه‌سازی استراتژی‌ها و پیش‌بینی آینده سازمان‌ها مفید واقع شود.

### **-بهبود فرآیندهای یادگیری و تغییر سازمانی**

نقشه‌های ذهنی هوشمند نه تنها در شبیه‌سازی سناریوها و پیش‌بینی‌ها بلکه در فرآیندهای یادگیری و تغییر سازمانی نیز نقش مؤثری ایفا می‌کنند. با استفاده از نقشه‌های ذهنی، سازمان‌ها می‌توانند به‌طور مداوم به ارزیابی و تحلیل فرآیندهای خود پرداخته و نقاط قوت و ضعف استراتژی‌های موجود را شناسایی کنند. این ابزار به سازمان‌ها این امکان را می‌دهد که فرایندهای یادگیری خود را به‌طور مؤثرتر و سریع‌تر انجام دهند.

یکی از جنبه‌های مهم استفاده از نقشه‌های ذهنی هوشمند، توانایی این ابزارها در تحلیل داده‌ها و شبیه‌سازی‌های دقیق است. این ویژگی می‌تواند به سازمان‌ها کمک کند تا از گذشته بیاموزند و بر اساس تجربیات قبلی، استراتژی‌های خود را بهبود بخشند. این روند یادگیری به‌ویژه در محیط‌های پویا و در حال تغییر اهمیت بیشتری پیدا می‌کند، زیرا سازمان‌ها باید قادر باشند به‌طور مداوم خود را با تغییرات تطبیق دهند.

### **-پیشنهادات برای پیاده‌سازی نقشه‌های ذهنی هوشمند**

با توجه به یافته‌های تحقیق، پیاده‌سازی نقشه‌های ذهنی هوشمند در سازمان‌ها می‌تواند به‌طور مؤثری به بهبود فرآیندهای استراتژیک و تصمیم‌گیری کمک کند. پیشنهاد می‌شود که سازمان‌ها ابتدا با آموزش کارکنان و مدیران خود در استفاده از این ابزارها، فرآیندهای

خلاقانه و نوآورانه را تقویت کنند. همچنین، برای دستیابی به بهترین نتایج، توصیه می‌شود که نقشه‌های ذهنی هوشمند در ترکیب با سایر ابزارهای هوش مصنوعی و داده‌کاوی استفاده شوند تا از مزایای کامل آن‌ها بهره‌برداری شود.

در مجموع، این تحقیق نشان داد که نقشه‌های ذهنی هوشمند به‌عنوان ابزاری نوین، می‌توانند نقش مهمی در توسعه خلاقیت و بهبود فرآیندهای استراتژیک ایفا کنند. با استفاده از این ابزار، سازمان‌ها قادر خواهند بود سناریوهای مختلف را شبیه‌سازی کرده و تصمیمات استراتژیک خود را با دقت بیشتری اتخاذ کنند. همچنین، این تحقیق تأکید داشت که ترکیب هوش مصنوعی با نقشه‌های ذهنی، می‌تواند به مدیران در شبیه‌سازی و پیش‌بینی آینده کمک کرده و کارایی تصمیم‌گیری‌های استراتژیک را افزایش دهد.



پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی  
پرتال جامع علوم انسانی

## منابع:

- احمدی، م. (1397). تحلیل و بررسی مدل‌های مدیریت استراتژی در سازمان‌های ایرانی. انتشارات رشد.
- امیری، س.، و رضایی، ف. (1398). مدیریت استراتژیک و اخلاقیت سازمانی: رویکردهای نوین در توسعه پایدار. انتشارات دانشگاه تهران.
- بابایی، م. (1396). نقشه‌های ذهنی در آموزش و یادگیری: استفاده از اخلاقیت در توسعه استراتژی‌های سازمانی. انتشارات علم و صنعت.
- بهرامی، ج. (1399). مطالعه ارتباط بین اخلاقیت و نوآوری در سازمان‌های استراتژیک. مجله توسعه مدیریت، ۱۰(۲)، ۲۵-۴۰.
- حسینی، ن.، و حسین‌زاده، ر. (1395). استراتژی‌های نوآورانه در مدیریت و تاثیر آن بر اخلاقیت سازمانی. پژوهش‌های مدیریت، ۱۳(۱)، ۸۴-۹۷.
- رحمانی، م. (1397). مطالعه تطبیقی مدیریت استراتژیک در سازمان‌های ایرانی و خارجی. مجله علوم اجتماعی، ۵(۲)، ۴۵-۶۰.
- سهرابی، ش. (1397). مدیریت استراتژیک و نقش آن در توسعه اخلاقیت در سازمان‌ها. مجله علوم انسانی، ۲۲(۳)، ۱۱۳-۱۲۹.
- علی‌محمدی، ح.، و کریمی، م. (1395). نقش اخلاقیت در مدیریت استراتژیک سازمان‌ها: نگاهی نوبه فرایندهای تصمیم‌گیری. مجله مدیریت استراتژیک، ۹(۴)، ۵۵-۷۰.
- کریمی، ن. (1398). مدیریت اخلاقیت در استراتژی‌های سازمانی: مفاهیم و الگوها. مجله مدیریت کسب و کار، ۱۱(۴)، ۱۱۱-۱۲۸.
- یوسفی، م. (1396). نقشه‌های ذهنی و کاربرد آن در مدیریت استراتژیک. انتشارات رسا.
- Anderson, C. A., & Dill, K. E. (2000). Video games and aggressive thoughts, feelings, and behavior in the laboratory and in life. *Journal of Personality and Social Psychology*, 78(4), 772-790.
- Bagheri, R., & Zarei, S. (2019). Innovation and strategic management: A case study on Iranian technology firms. *Journal of Business Strategy*, 40(3), 56-71, <https://doi.org/10.1108/JBS-12-2018-0151>



- Brown, A. D. (2017). *Managing organizational creativity*. Oxford University Press
- Chen, rCaJ , & iHsu, CeFK(2009). StrategicRcision making in organizations:P Integrating innovation and creativityh*Journal of Management Studies*, 46(7), 1124-1142.
- Clegg, Sc & Bailey, Jg(2008)m*The creative organization: A study of strategic management in creative industries*cSAGE Publications
- Daft,rCLn(2010). *New era of management* (10th ed.). Cengage Learning.
- Drazin, R., & Van de Ven, A. H. (1985). Alternative forms of fit in contingency theory *Administrative Science Quarterly*, 30(4), 514-539,
- Grant, RTMe(2016)c*Contemporary strategy analysis: Text and cases edition* (9th edt)cWiley.
- Keller, C. (2011). *Managing creative people: A strategic perspective*. Harvard Business School Press.
- Kennis, P, & Mulder, M. (2008)0The creative mind: Developing innovative strategies in business. *Business Strategy Review*, 19(2), 35-42. <https://doi.org/10.1111/j.1467-8616.2008.00542.x>
- Longenecker, J7 G., & Fink, L. S. (2005). *Strategic management: A stakeholder approach*bPearson Education(
- Parnell, JI A. (2013). *Strategic management: Theory and practice* (5th ed.). SAGE Publications.
- Pfeffer, Jf, & Sutton, R. I. (2006). *Hard facts, dangerous half-truths, and total nonsense: Profiting from evidence-based management*L Harvard Business Review Press
- Robbins, ScP., & Coulter, M. (2009). *Management* (10th ed.). Prentice Hall.
- Senge, P. M2(2006)..*The fifth discipline: The art and practice of the learning organization*. Doubleday.
- Shalley, C. E., & Gilson, L- L. (2004). What leaders need to know about creativity. *The Academy of Management Perspectives*, 18(4), 78-93)
- Tushman, M. L., & O'Reilly, Ci A. (1996)t Ambidextrous organizations: Managingd evolutionary and revolutionary changey *California Management Review*, 38(4), 8-30d
- Wilson, H. J. (2017). *Strategic creativity in the workplace*. Cambridge University Press.

- Yoo, Yh & Alavi, M. (2001)RMedia and group decision making: The case of computer-mediated communication *Information Systems Research*, 12(3), 302-313.
- Zhang, Z. X., & Zhang, L. H. (2018). Creative strategy management: The role of cognitive maps in decision-making. *Journal of Strategic Management*, 39(6), 523-536.

